

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND

OBČIANSKE ZDRUŽENIE KÖRTVÉLYES HRUŠOV

JAVISKO POD HRUŠKAMI V HRUŠOVE

PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA

Predkladá: OBČIANSKE ZDRUŽENIE KÖRTVÉLYES HRUŠOV č.79, IČO: 35559136

Tel.: 058/7961432, 0904239535

Osoba zodpovedná za projekt: Július SEBÖ

Číslo grantu: P01/2010

Výška udelenej sumy: 5000 EUR

Obdobie realizácie projektu: január – december 2010

O B S A H

1. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

1.1	Základné informácie o Občianskom združení Körtvélyes – Hrušov	1
1.2	Kde sa nachádzame a čo sme zač	1
1.3	Anotácia projektu	2

2. FAKTOGRAFICKÁ – POPISNÁ ČASŤ

2.1	Situácia pred realizáciou projektu	3
2.2	Plánované ciele projektu	3
2.3	Harmonogram kľúčových aktivít	4
2.4	Realizácia projektu – pracovná fáza	4
2.5	Spolupráca s architektom a samosprávou	6
2.6	Rámcový rozpočet projektu	7

3. HODNOTIACA ČASŤ: DOPADY, ZISKY, POUČENIA

3.1	Dosiahnuté výsledky - materiálne a v komunite	8
3.2	Naše úspechy	10
3.3	Naše problémy	10
3.4	Zmeny oproti plánu	11
3.5	Akcia vyvoláva reakciu	11
3.6	Záverečné posolstvo	12

4. PRÍLOHY

1.	Anketa	
2.	Harmonogram prvého plánovacieho stretnutia	
3.	Harmonogram druhého plánovacieho stretnutia	
4.	Niektoré nápady občanov	
5.	Deti kreslili svoje predstavy	
6.	Napísali o nás	
7.	Fotodokumentácia	

1. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

1.1 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O OBČIANSKOM ZDRUŽENÍ KÖRTVÉLYES - HRUŠOV

Občianske združenie Körtvélyes Hrušov vzniklo 27. mája 2003 ako nezávislé, nepolitické záujmové združenie občanov hlásiacich sa ku kultúrnemu dedičstvu svojich predkov, k uchovaniu duchovných a materiálnych prejavov kultúry v regióne.

Jeho predsedom je Július Sebő, ktorý je zároveň starostom obce.

Hlavným poslaním občianskeho združenia je zachovanie duchovných a materiálnych hodnôt v našom regióne, hlavne v našom katastri. Členovia sa venovali a venujú skúmaniu histórie našej obce a vzťahov a okolím, prírodným danostiam katastra obce a záchrane prírodného a kultúrneho dedičstva.

Na jeho podnet existuje v obci Múzeum dedinskej histórie a kultúry, kde sú zhromaždené predmety dennej potreby, ktoré používali naši predkovia, ale aj rôzne dokumenty, fotografie z ďalekej i blízkej minulosti našich občanom.

Vďaka Občianskemu združeniu Körtvélyes Hrušov bolo vyčistené archeologické nálezisko Tufový lom, z ktorého boli vyvezené smeti, vyčistili sme okolie a toto nálezisko bolo oplotené, aby tam zas nevznikla čierna skládka odpadu.

Zatiaľ poslednou aktivitou občianskeho združenia je revitalizácia verejného priestranstva a vznik nového atraktívneho miesta na stretávanie sa občanov. Vzniklo tu Javisko pod hruškami. Až bude celý objekt vytvorený podľa predstáv občanov, bude to naozaj hodnotné a kultúrne miesto na stretávanie sa všetkých vekových skupín obyvateľov a návštevníkov obce.

1.2 KDE SA NACHÁDZAME A ČO SME ZAČ

Obec Hrušov leží pod Soroškou, na rozhraní Silickej planiny a Dolného vrchu. Prvé písomné zmienky o nej sú z roku 1243. Tu vyviera Vápenný potok, ktorý ústi do Turnianskeho potoka.

Kataster obce leží v Národnom parku Slovenský kras. Pri obci sa nachádza Hrušovská lesostep s bohatou flórou a faunou, Hrušovská jaskyňa s jedinečnou kvapľovou výzdobou, najkrajšou v Európe, ktorá však nie je sprístupnená verejnosti, ako aj Hrušovské rybníky, kde sa dajú loviť ryby. Kataster obce tvoria vinice, pasienky, lesy a sady. Je tu vynikajúci poľovný a rybársky revír.

Z historických a kultúrnych pamiatok môžeme spomenúť Kaplnku sv. Anny, nachádzajúcu sa v lese nad dedinou, rímskokatolícky a reformovaný kostol ako aj hrob projektanta a staviteľa cesty cez Sorošku Raisa Kristiána. V obci je vybudovaný kultúrny dom, dom smútku a pamätník padlým v prvej a druhej svetovej vojne. Novou dominantou sa stáva Javisko pod hruškami.

V lete sa tu dá vykonávať rekreačná turistika po troch vyznačených turistických trasách. Keďže obec leží v kopcovitom teréne, v zime sú tu dobré možnosti na zimné športy. Pretože je to známa vinárska oblasť, k špecialitám patrí predovšetkým vynikajúce hrušovské víno, no kto raz ochutnal tunajšiu plnenú kapustu, nikdy na ňu nezabudne.

Obec prevádzkuje liehovar na pestovateľské pálenie ovocia, lebo je tu veľmi výrazná ovocinárska tradícia. Hrušovské ovocie ale hlavne slivky podávali aj na cisárskom dvore vo Viedni. V obci sa nezachovali žiadne ľudové zvyky ani kroj. Hoci sa v obci pomaly rozvíja aj podnikateľská činnosť, staré remeslá sa nerozvíjajú, ani sa nezachovali.

História obce je veľmi bohatá. Prvá písomná zmienka o nej je zo začiatku trinásteho storočia. V osemnástom storočí už mala svoju pečať a erb, ktoré sa po schválení v heraldickej komisii SR používajú aj v súčasnosti. Mnohí obyvatelia sú potomkami husitov - svedčia o tom aj niektoré priezviská. Obyvatelia sú na 85 % maďarskej národnosti a asi 15 % je tu obyvateľov slovenskej národnosti. Pomerne významnú časť obyvateľov tvorí rómske etnikum. V obci je radová zástavba. Cez dedinu preteká regulovaný potok.

Tradičiou sa stáva Deň obce Hrušov a Hrušovské májové dni. Do ich organizácie sa zapájajú aj členovia Občianskeho združenia Körtvélyes, či už materiálnou pomocou alebo pri ich samotnej organizácii.

1.3 ANOTÁCIA PROJEKTU

Javisko pod hruškami v Hrušove je projektom, ktorý rieši revitalizáciu nevyužívaného priestranstva v obci a zároveň aj obyvateľmi obce a jej návštevníkmi dlhodobo požadovaný priestor na miestne aj regionálne kultúrne a spoločenské aktivity.

Občianske združenie Körtvélyes Hrušov reagovalo na výzvu Nadácie Ekopolis a v podprograme PrieStory podalo projekt, ktorý zaujal výberovú komisiu. Projekt riešil oplotený verejný priestor pri Obecnej pálenici v Hrušove, kde bola iba skládka materiálu a kazila celkový dojem pri vstupe do obce. Okrem už spomínaného javiska sme tu naplánovali aj jednoduchý altánok, lavičky, hraciu plochu s basketbalovým košom pre mládež, pre deti zas nejaké hojdačky a preliezačky a celé to spojené zeleňou z našej oblasti.

Okrem vytvorenia materiálnych hodnôt sme v projekte preferovali aj hodnoty medziľudské. Dôraz sme dali na spoločné plánovanie využitia priestoru a aj na využitie brigádnickej práce. Cieľom celého projektu bolo zlepšenie kontaktov medzi obyvateľmi obce a znovu nadviazanie na tradície stretávania sa ľudí pri spoločných aktivitách.

Do celého projektu sme sa snažili zapojiť hlavne mladých ľudí a osloviť aj problematickejšiu časť obyvateľov obce. Lebo hodnoty, ktoré si občania vytvoria sami vlastným pričinením, si vážia a zachovávajú viac, ako keď sa o to nemusia pričiniť. Dúfam, že nám to vyšlo. Posúďte sami.

2. FAKTOGRAFICKÁ – POPISNÁ ČASŤ

2.1 SITUÁCIA PRED REALIZÁCIOU PROJEKTU

V obci Hrušov sa pomaly ale isto ustálila tradícia Dňa obce Hrušov, ktorého siedmy ročník sme absolvovali v tomto roku. Ale obec Hrušov v spolupráci s OZ Krasturist a OZ Körtvélyes aj tento rok zorganizovala tretí ročník trojdňového podujatia Hrušovské májové dni, ktorých súčasťou sú medzinárodné preteky v love rýb, varení halászlé, stretnutie rodákov z Hrušova, no i stretnutie starostov obcí s názvom Hrušov.

Keďže obec je malá, na tieto akcie si musela požičiavať javisko a uzatvárať cestu. Všetko toto bolo len provízorne riešenie. Rozhodli sme sa využiť plochu pri obecnej pálenici, ktorá patrí obci a bola využívaná dosiaľ ako skládka materiálu, nepotrebných a nepoužívaných ale hlavne starých vecí a rozhodli sme sa ju svojpomocne zhodnotiť. Keďže táto plocha sa nachádza v širšom centre obce, no aj pri vstupnej časti, už dávno kazila celkový dojem z obce. Náhodným návštevám a turistom tu chýbalo miesto, kde by si mohli posediť a oddýchnuť si či už po túre alebo sa iba tak porozprávať s domorodcami. Na podnet viacerých občanov vznikol nápad vytvoriť miesto na stretávanie sa, na kultúrne a spoločenské akcie, bio jarmoky i regionálne podujatia.

Občianske združenie Körtvélyes Hrušov využilo možnosť zapojiť sa do projektu Nadácie Ekopolis a do programu PriStory podalo svoj nápad na účelnejšie využitie inkriminovaného pozemku. Náš nápad zaujal výberovú komisiu a dostali sme možnosť prejaviť svoje organizačné schopnosti.

2.2 PLÁNOVANÉ CIELE PROJEKTU

Obec Hrušov dosiaľ nemala priestor na trávenie voľného času občanov. Hlavným cieľom bolo vytvorenie takéhoto priestoru, kde by sa mohli ľudia stretávať a komunikovať spolu o svojich starostiach a radoostiach.

Takisto sme chceli spríjemniť pobyt v obci aj turistom a návštevníkom obce, ktorí hlavne v lete do obce prichádzajú a nemajú si kde oddýchnuť. Tu je priestor aj na rozvoj vidieckeho turizmu. Ak zistia turisti a náhodní návštevníci, že obec sa stará aj o nich, radi sa tu budú vracieť.

Keďže naša mládež trávi svoj voľný čas pri počítačoch, radi by sme jej ukázali, ako trávili a prežívali voľné i pracovné chvíle ich starí rodičia a aspoň trochu priblížili staré zvyky. Či už je to vinobranie, žatva, varenie lekváru, zabíjačka alebo iné dedinské činnosti. Pri týchto činnostiach môžeme usporadúvať biojarmoky, pretože všetky produkty vypestované v Hrušove nie sú chemicky ošetrované.

Obec je členom viacerých mikroregionálnych i medzinárodných združení, tak tu vzniká možnosť pre tieto združenia, aby v našej obci usporiadali svoje podujatia. Aj tak sa zvyšuje hodnota osídlenia a obec sa dostáva do povedomia širšiemu okruhu ľudí v dobrom slova zmysle.

Naši potomkovia sa tiež potrebujú niekde predviesť. Žiaci miestnej základnej školy i Základnej školy z Jablonova nad Turňou pri rôznych príležitostiach nacvičujú programy, s ktorými sa predvádzajú pred rodičmi a záujemcami. Rozšírili sa im možnosti o predvádzanie sa vonku na javisku. Takisto priestor využijú pri rôznych športových podujatiach usporiadaných obidvoma školami.

Nesmieme zabúdať ani na remeselnícke dielne a predajné akcie. Vznikol nám tu vlastne multifunkčný priestor s kultúrnym podtextom a zameraním, ale s mnohostranným využitím.

2.3. HARMONOGRAM KLÚČOVÝCH AKTIVÍT

Po absolvovaní všetkých povinných aktivít, na ktorých sa vedenie občianskeho združenia zúčastnilo, vlastne už na týchto aktivitách sme si stanovili kľúčový termín pre odovzdanie javiska. Stal sa ním Deň obce Hrušov – **7. august 2010**. Od tohto termínu sa začali odvíjať všetky aktivity a dôležité termíny, ktoré sme si stanovili po odporúčaní našich školiteliek a podľa nášho uvažovania v dostatočnom predstihu. Toto sú tie najdôležitejšie:

- **13. február 2010** – prvé plánovacie stretnutie. Tomuto termínu predchádzali drobné stretnutia pri príprave ankety medzi občanmi. Do 10. februára sme zozbierali roznesené anketové lístky.
- **13. marec 2010** – druhé plánovacie stretnutie, kde boli predstavené návrhy architektky, ktoré boli nanesené v ankete a bol vybraný najvhodnejší variant riešenia priestoru.
- **Apríl 2010** – príprava projektovej, stavebnej a technickej dokumentácie
- **Máj a jún 2010** – výstavba javiska
- **Júl – august 2010** – úprava priestoru – terénne úpravy, osadenie lavičiek
- **07. august 2010** – slávnostné odovzdanie priestoru do užívania.

2.4 REALIZÁCIA PROJEKTU – PRACOVNÁ FÁZA

Po stanovení si hlavných termínov nasledovala reálna fáza projektu. V prípravnej fáze, keď sme zostavovali a roznášali ankety v obci, optimizmus držal každého. Z roznesených 100 kusov ankiet sa nám vrátilo naspäť 38 kusov. Takmer všetci sa chceli zapojiť do brigádnickej činnosti a svoje návrhy nám občania kreslili na priložené slepé mapy. Aj deti z miestnej Základnej školy sa aktívne pripojili k prípravným fázam a kreslili svoje predstavy na daný priestor.

V miestnosti sme zakúpili, pripravili dostatok papierov, písacích potrieb, farbičiek, hudbu, čaj aj občerstvenie, materiály na steny miestnosti – výkresy detí, inšpiratívne obrázky a netrpezlivo sme čakali.

Prvého plánovacieho stretnutia sa zúčastnilo spolu 35 občanov. Bol pripravený program pre deti i materiály pre dospelých. Facilitátorkou nášho stretnutia bola Martina Paulíková, ktorá nám bola vždy oporou a ochotne nám poradila vo všetkom. Každá veková skupina si presadzovala svoje predstavy o využití priestranstva, ale na tom, že javisko tam má byť, sa zhodli všetci. Kvôli špecifickej polohe a tvare pozemku sme dlho spoločne uvažovali nad jeho umiestnením. Po zhrnutí spoločnej práce sme si všetci pochutnali na vynikajúcej kapustnici. Účastníci si mohli okrem nej dať aj fašiangové fánky, lebo bol čas fašiangov. Po oficiálnej časti sa konala ešte časť neoficiálna – spoločné posedenie.

Záver z tohto stretnutia rozpracovala architektka do piatich variantov rozmiestnenia prvkov v priestore. Pripravila tak podklady pre druhé plánovacie stretnutie.

Aj druhé plánovacie stretnutie prebehlo za réžie Martinky Paulíkovej. Hoci boli navrhnuté viaceré varianty, dohodli sme sa, že najlepšie je všetko vidieť a predstaviť si na mieste. A tak sme zase chodili pomedzi materiály a odpady a hľadali najvhodnejší variant. Stretnutia sa zúčastnilo 13 občanov, ale čo občan, to iný názor. No aj tu sme sa dohodli a guláš z diviny bol úplne zaslúžený. Naša kuchárka je v tomto smere neprekonateľná. Teraz už mohla začať architektka vážne pracovať s konkrétnymi údajmi.

Za netrpezlivého vypytovania sa občanov sme čakali na výsledky jej práce. V apríli sme sa aj dočkali. Na máj sme mali naplánované samé brigády pri výstavbe základov a odpratávaní nepotrebných vecí.

Hoci sme začali skoro a s veľkou časovou rezervou, tento rok je veľmi nevyspytateľné počasie a všetky aktivity sme museli robiť a plánovať doslova z minúty na minútu. Toľko dažďa a vody si nepamätajú ani starí ľudia.

Na začiatku mája sme upratali priestor od nepotrebného materiálu a vymerali sme základy javiska. Potom sme čakali na dobré počasie, aby sme ich mohli vykopať. Dúfali sme, že leto bude voči nám zhovievavejšie, ale márne. Aj základy javiska sme kopali len medzi búrkami. Iné to nebolo ani pri jeho

betónovaní. Tu sa nedalo hovoriť o celodennej akcii spojenej s nejakou opekačkou, lebo počasie nám to nedovoľovalo. Pre účastníkov brigád sme robili chlebíčky alebo koláče.

Pri výstavbe pomáhal každý, kto bol doma a mal trochu času. Najviac sa nám osvedčilo osobne pozvať ľudí na brigádu. Tu nám nik pomoc neodmietol. Každý pochopil, že je to pre všetkých, dokonca sa ľudia ponúkali sami. Či sa jednalo o výkopové práce, odborné práce pri šalovaní javiska, betonárske práce či terénne úpravy. Len počasie bolo neúprosné a stále nám kazilo plány.

Odborné práce pri montáži javiska sme zverili profesionálom, ale ani títo nemali u nás na ružiach ustlané. Prácu im sťažoval vietor, búrky a dážď. Hoci všetko bolo robené v predstihu, aby sa javisko mohlo odovzdať v plánovanom termíne, nepodarilo sa to.

Do stanoveného termínu bolo javisko síce hotové, ale len jeho základy a nosná konštrukcia. Lavičky sme zhotovili netradične z prírodného materiálu. Darom sme dostali drevenú hmotu – kmene stromov. Tieto sme na gátri rozrezali napoly a rezy sme zakryli, aby sa nám diváci neuspínili. Ako nožičky sme využili polená, ktoré sme upravili do tvaru písmena V a na ne sme položili pripravené sedadlá. Lavičky sú veľmi jednoduché, dajú sa rýchle preložiť, kde ich potrebujeme a dopĺňať, koľko ich potrebujeme. Ak nie sú potrebné, dajú sa rýchle odložiť. Vandali na nich nemajú čo poškodiť.

Keďže deň obce bol naplánovaný už dávno a hostia boli pozvaní, odovzdali sme javisko nedokončené. S prírodou sa ťažko bojuje, hoci ako sa snažíme. Teší nás, že na novom javisku bol predvedený kultúrny program a naši hostia a účinkujúci sa dobre cítili. No zábava až do rána bola ešte stále na ulici pred obecným úradom, lebo priestor pred javiskom nebol na tancovačku vhodný. Ale do budúceho roka bude aj to.

Slávnostným dňom sa pre nás práca neskončila. Javisko je už síce dokončené, ale práce na úpravách priestoru ešte trvajú. Murovanú časť javiska je potrebné obložiť kamenným obkladom a plánujeme vybudovať aj schody na javisko, aby sme nemuseli používať drevené. Turisti si na nich budú môcť oddýchnuť, ak nebude miesto na lavičkách, prípadne sa tam môže stretávať mládež, ktorá obľubuje netradičné miesta. Terénne úpravy boli urobené provizórne, aby sa tam dali usporiadať akcie, ale aby sa dali robiť aj zmeny.

Trvalé rastliny a dreviny by bolo najvhodnejšie riešiť so záhradným architektom, aby priestor pôsobil upokojujúco a zároveň nebol veľmi náročný na údržbu. Nemali by tam byť jedovaté rastliny, lebo sa tu budú zdržiavať aj deti a zároveň by nemali brániť ani vo výhľade. Občania prichádzajú s nápadmi na nové okrasné prvky, ktoré nie sú finančne náročné a sú aj efektné.

2.5 SPOLUPRÁCA S ARCHITEKTOM A SAMOSPRÁVOU

Veľkou výhodou pre nás bolo, že sme si vybrali dobrého architekta, ktorý ešte za výstavby riešil rôzne estetické problémy a domýšľal nové detaily.

Nebol problém s dohodnutými termínmi, osobne sa zúčastňoval pri budovaní konštrukcie a ukončovacích prácach na javisku. Stále prichádza s novými nápadi na jeho vylepšenie. Firma, ktorá sa podujala zrealizovať jeho nápady, musela s ním mať veľkú trpezlivosť, ale celé javisko pôsobí veľmi esteticky a je aj dosť netradičné. Všetci obyvatelia a návštevníci ho obdivujú závidia nám ho. Až bude celý priestor aj esteticky doriešený z hľadiska zelene a iných prvkov, ktoré postupne do priestoru pribudnú, či už to bude jednoduchá drevená plastika, altánok alebo ohnisko, bude to prispôbené materiálu použitému na javisko. Architekt prisľúbil spoluprácu aj do budúcnosti.

O spolupráci so samosprávou sa asi nemusíme ani zmieňovať, lebo predseda Občianskeho združenia je zároveň aj starostom obce. Veľmi aktívne sa na plánovacích stretnutiach a na pracovných brigádach zúčastňovali skoro všetci členovia obecného zastupiteľstva. Vlastne neaktívna bola len jedna členka. Ostatní členovia pomáhali, kde sa dalo. Či už technickou pomocou, brigádami pri betónovaní, šalovaní, rezaní lavičiek, vymýšľaní zlepšení. Bola to skrátka spolupráca, aká sa len tak ľahko nevidí.

Veľkú pomoc nám poskytol obecný úrad pri doprave materiálu, pri zabezpečovaní rozličných služieb sme mohli používať obecné prostriedky, nemuseli sme platiť za prenájom miestnosti na plánovacie stretnutia, a mnoho iných výhod, ktoré pre ostatných našich partnerov možno nie sú k dispozícii.

Obecný úrad nám pomohol zabezpečiť aj účinkujúcich na slávnostné odovzdanie javiska, použili sme napríklad kotly na varenie gulášu pre účinkujúcich a všetkých, ktorí sa podieľali na výstavbe javiska.

Hoci sme sa podobný projekt pokúšali presadiť už niekoľko rokov, podarilo sa to až teraz, vďaka nadácii Ekopolis a tomu, že občianske združenie našlo dostatočnú podporu u obecného zastupiteľstva a lídrov v obci, ktorí dobrú vec dokázali ľuďom vhodne vysvetliť a správne ich motivovať.

2.6 RÁMCOVÝ ROZPOČET PROJEKTU

Občianske združenie získalo od Nadácie spolu 5000 eur. Rozhodlo sa ich využiť nasledovne:

Položka	Suma od Ekopolisu	Iné zdroje	SPOLU
Honorár architekta	400 EUR	-	400 EUR
Občerstvenie	150 EUR	150 EUR	300 EUR
Cestovné	150 EUR	350 EUR	500 EUR
Komunikačné náklady	100 EUR	100 EUR	200 EUR
Kancelárske potreby	300 EUR	-	300 EUR
Sprievodné aktivity	300 EUR	100 EUR	400 EUR
Materiál, náradie a služby	3600 EUR	500 EUR	4100 EUR
SPOLU	5000 EUR	1200 EUR	6200 EUR

Nie je to veľká suma, ale na vytvorenie základov pre ďalšie zveľaďovanie získaného priestoru to stačí. Získali sme kvalitný projekt na usporiadanie priestoru, vystavali sme javisko a upravili sme plochu pred ním. Ale hlavne sme naučili ľudí kolektívnej práci a vzájomnej komunikácii.

Okrem Nadácie Ekopolis a jej hlavného donora ČSOB, vďaka ktorým projekt uzrel svetlo sveta k úspešnej realizácii prispeli aj ďalší darcovia.

Chceme sa tu poďakovať združeniu architektov, ktorí prispeli svojim umeleckým návrhom a aktívnou účasťou na celej realizácii projektu,

- firme Elborex Rožňava za požičanie žeriava
- firme C.C.S., s.r.o, Prešov za realizačné práce pri výstavbe javiska
- firme Die Family za poskytnutie občerstvenia
- obci Hrušov za poskytnutie nákladného vozidla a UNC 60 na terénne úpravy a prepravu materiálu, ako aj za poskytnutie priestorov na stretávanie sa, kancelárskych potrieb a kancelárskej techniky
- poľovníckemu združeniu „Pod sokoliou skalou „ Silická Jablonica za suroviny do gulášu
- členkám Csemadoku za brigádnicú činnosť
- členom OZ Krasturist za brigádnicú činnosť
- a všetkým 38 občanom obce, ktorí za „ďakujeme“ priložili ochotne ruku k dielu.

3. HODNOTIACA ČASŤ: DOPADY, ZISKY, HODNOTENIA

3.1 DOSIAHNUTÉ VÝSLEDKY - MATERIÁLNE A V KOMUNITĚ

Niektorí naši občania mali veľmi veľké oči, čo všetko dokážeme z dotácie urobiť. V plánoch na riešenie priestoru sa našlo veľmi mnoho vecí, ktoré samotné stoja viac, ako je celá dotácia.

Mladí požadovali hlavne športovisko s kvalitnou plochou, basketbalové koše, volejbalové a minifutbalové ihrisko, altánok na posedenia a lavičky s ohniskom.

Deti zo Základnej školy kreslili rôzne hojdačky, preliezačky, pieskovisko – proste priestor na hranie. Dospelí sa zamerali na tú kultúrnejšiu stránku a všetci sa zhodli na tom, že javisko je veľmi dobrý a užitočný nápad. Niektorí chceli aj altánok, väčšine stačilo ohnisko a lavičky na posedenie prípadne nejaký mierne zakrytý priestor.

No skutočnosť je taká, že na upravenom priestore stojí umelecky veľmi hodnotné javisko, na ktorom ešte stále pribúdajú zlepšenia. Ku dňu otvorenia nebolo celkom dokončené, pretože nám v tom bránilo a stále bráni počasie. Hoci je už javisko zakryté zhora aj dookola, stále nie je obložené kameňmi a chýbajú aj schody. Materiál na to máme, aj chuť do práce. Chýba nám už len počasie.

Takže materiálne sme od nadácie získali prostriedky na javisko, lavičky a úpravu priestranstva. Tým, že sme rozdali medzi obyvateľov anketu, získali sme omnoho viac, a to kopolu dobrých nápadov. A tie sú niekedy omnoho hodnotnejšie ako financie. Vďaka dodržaniu postupu, ktorý predpísala Nadácia Ekopolis môžeme tento priestor zlepšovať a skrášľovať ešte dlho, pretože ten najnákladnejší nápad už stojí a ostatné detaily si vieme urobiť svojpomocne alebo len s nízkymi nákladmi.

Niektoré dobré nápady nám dávajú občania aj teraz, keď sa stretne alebo len tak povedia, že aj to by bolo pekné, že dakde to videli. To sú už zase iné zmeny. Túto zmenu sme dosiahli v myšliach niektorých občanov, ktorí sa aj aktívne zapájali do realizácie projektu či už v plánovacích fázach alebo pri konkrétnych prácach. Ľudia chodia a intenzívne sa zaujímajú o ďalší osud priestoru, kedy budeme pokračovať v práci a sami ponúkajú aj materiál na výsadbu v areáli. Na spoločných brigádach sa vystriedalo spolu 38 občanov, z toho viacerí sa zúčastnili brigády viackrát.

Aj výsadbu rastlín v priestore by sme chceli zveriť do rúk odborníka, ktorý by nám navrhol také zoskupenia tunajších rastlín, ktoré sa spolu znášajú a stále dobre vyzerajú, či už po farebnej stránke, ako aj po stránke nárokov.

Hoci je naše Obecné zastupiteľstvo v niektorých otázkach nejednotné, tu sa zhodli všetci jeho členovia a spoločne pomáhali a išli príkladom ostatným. Ruky k spoločnému dielu ochotne priložili aj občania z rómskej komunity, ktorí spolu s ostatnými pracovali, rozprávali sa o bežných starostiach

a radościach. Nikto nikoho neodsudzoval ani nekritizoval, ale každý sa snažil zo všetkých síl. Občerstvenie sa nedalo podávať nejaké bohaté, lebo všetko nám kazilo počasie, ale obložené chlebíky alebo pagáče chutili všetkým rovnako.

Zatiaľ sa všetci správajú k spoločnému dielu s úctou, možno preto, že bolo vytvorené spoločnými silami. S riaditeľkou školy sme sa dohodli, že sa budú o kvietky starať deti zo Základnej školy, aby si aj oni viac vážili spoločné dielo a neničili a neznehodnocovali tento pekne upravený priestor.

Teší nás, že okrem materiálnych hodnôt sme prispeli aj k zlepšeniu komunikácie medzi občanmi, že sa pomaly začínajú zas zaujímať o spoločné diela a dúfame, že táto naša snaha o zlepšenie komunikácie medzi ľuďmi nevyjde teraz pred voľbami navnivoč zle vedenou volebnou kampaňou.

3.2 NAŠE ÚSPECHY

Sme radi, že vďaka Nadácii Ekopolis sa môžeme popýšiť krásnym javiskom a upraveným priestorom, ale ešte viac nás teší skutočnosť, že sa ľudia začali zaujímať o dianie v komunite a vyliezli zo svojich ulít. Vidíme pozitívne zmeny v myslení a v medziľudských vzťahoch. Zmenil sa aj pohľad dedinčanov na príslušníkov rómskej komunity, ktorí tiež sami iniciatívne prišli na brigádu. V tom sme si všetci rovní. Tak ako niektorí dedinčania, aj Rómovia sa odťahujú od práce a hlavne od brigád. Tu sa delia občania na tých čo pomôžu a tých, čo nepomôžu, len kritizujú.

Radi počúvame chvály od návštevníkov obce a turistov na náš vynovený priestor ale hlavne na javisko. Ale aj naši občania sa pochvalne vyjadrujú k nášmu dielu, lebo javisko po umeleckej stránke fakt vyzerá dobre.

Nesporne výstavba a úprava priestoru zvýšila prestíž obce v regióne a celkovo posilnila pohľad na obec ako takú. Každého utvrdzuje v dojme, že tu ľuďom záleží kde a v akom prostredí žijú a tento svoj životný priestor si aj zveľaďujú a skrášľujú.

3.3 NAŠE PROBLÉMY

Nie len úspechmi je človek živý, ale všetky problémy, ktoré sa mu podarí úspešne vyriešiť, ho posúvajú vpred. Aj naše občianske združenie sa stretlo s názormi, že načo to je, komu treba v súčasnosti kultúru, či sa tie finančné prostriedky nedajú využiť lepšie, rozumejme v prospech niekoho, že sú potrebné veci, ako je javisko. Ale títo občania neprišli s lepším návrhom, nepriložili ruku k dielu, len kritizovali. Trochu nám svojimi názormi uberali na eláne, ale poraziť nás nedokázali.

Oveľa silnejším nepriateľom sa tohto roku ukázalo a ukazuje počasie. Pretože sme už niekoľko projektov absolvovali, vedeli sme, že všetky administratívne a kancelárske práce treba urobiť skôr, ako pre občanov začnú jarné práce. Vtedy nikto už nechce len tak vysedávať na stretnutiach, ale

každý sa chce činiť. Plánovacie stretnutia sme absolvovali skoro, no škrť cez rozpočet nám stále urobilo počasie. Všetko sme robili medzi dvoma búrkami alebo lejakmi. Toto bol a je náš najväčší problém. Hoci by finančných prostriedkov bolo viac, veľmi ťažko by sa realizovali vonkajšie aktivity a úpravy v exteriéri. Tu sa sťažovali aj niektorí blízko bývajúci obyvatelia na hluk, pretože krytinu na strechu dávali pracovníci hlavne večer – kvôli veľkým horúčavam.

3.4 ZMENY OPROTI PLÁNU

Na prvom plánovacom stretnutí aj v anketách respondenti okrem javiska preferovali na ploche detské prvky. Pri skutočnej realizácii sa zistilo, že detí je v obci málo. Skôr je tu mládež a tá zas preferovala hraciu plochu na loptové hry. Plocha pred javiskom je upravená, ale jej definitívna podoba je zatiaľ v nedohľadne. Ani realizáciu kvetinovej výsadby nechceme nechať na náhodu, lebo občania donesú zo svojich záhrad skutočne všetko, čo vyhovuje im, ale ak sa dá spolu, môže to celkový dojem z priestoru zničiť. Takáto skúsenosť už je z úpravy okolia domu smútku. Aj v tomto na počasie krutom roku vidíme, že skôr prežijú druhy, ktoré tu rástli od nepamäti, ako novo dovezené.

Takisto je to aj s plánovanou výsadbou hrušiek, kde by sme chceli zachovať pôvodný genofond. Asi staré odrody zaštepíme v rámci jedného záhradníckeho dňa do vhodných divých výpestkov, a keď sa ujmú, presadíme ich na vybrané stanovište. V katastri sa nachádza ešte niekoľko starých hrušiek, ktoré by sme chceli zachovať pre budúce generácie –napríklad hruška s červenou dužinou je už len jedna. Je jednoduché nakúpiť materiál v záhradkárstve, ale omnoho poučnejšie a napínavejšie je vytvoriť si svoj sad vlastnoručne, kde by sa do techniky štepenia mohli zaučiť mladší.

Oproti plánu sa zmenili aj rozpočtované financie. Menej sme minuli na občerstvenie a kancelársky materiál a viac sme nechali na nákup materiálu na realizáciu projektu. Jednak na občerstvovanie kvôli počasiu veľa času nebolo, ale dostali sme niečo aj od sponzorov. Takisto niektoré kancelárske potreby sme dostali od obecného úradu v Hrušove. Ináč veľké zmeny oproti rozpočtu ani byť nemohli.

3.5 AKCIA VYVOLÁVA REAKCIU

To je veľká pravda. Presvedčili sme sa o tom aj my či už v dobrom alebo v zlom kontexte. V tom dobrom ponímaní to bolo, že keď ty môžeš pomôcť, ja môžem viac. V dobrom ponímaní bolo aj množstvo nápadov na skrášlenie iných plôch a objektov.

Ale aj záviť, že skade na to tí hrušovčania majú, prečo je to vymyslené a urobené tak, ako to je, načo robiť plánovacie stretnutia – hoci tie sú z nášho terajšieho pohľadu najväčším prínosom. Tu je najväčšia pokladnica nápadov - v spoločnom riešení problémov za šikovného vedenia facilitátorov, ktorí vedú takú diskusiu aj viesť.

3.6 ZÁVEREČNÉ POSOLSTVO

Naším heslom po celý čas realizácie bolo a je: **NEHL'ADAŤ DÔVOD, ALE SPÔSOB**. Vďaka nemu stojí javisko na svojom mieste i napriek všetkému dažďu a búrkam. Nehľadali sme výhovorky, prečo to nepôjde, ale hľadali sme spôsoby, ako to urobiť najlepšie. Lebo hovorí sa, že kde je vôľa, tam je cesta.

SRDEČNÁ VĎAKA NADÁCIA EKOPOLIS A ČSOB.

V Hrušove, 21.septembra 2010

Správu vypracovala: Ing. Katarína Zsebiková

Anketa

Prieskum názorov na využitie priestranstva pri PÁLENICI v Hrušove

Közvélemény kutatás a pálinka főzde udvarának közösségi találka hely kialakítására

Vyplnenú anketu prosím odovzdajte **najneskôr do 10.2. 2010** do kancelárie obecného úradu v Hrušove.

A kitöltött ívet legyenek szivesek **legkésőbb 2010.2.10-ig** leadni a községi hivatalban.

NEPOVINNÉ ÚDAJE - NEM KÖTELEZŐ ADATOK:

kontakt (napr. telefonicky, e – mail.):

meno- név:

Prosím označte jednu alebo viac možností, prípadne napíšte Váš názor!

Legyen szives egy, vagy több lehetőséget megjelölni - esetleg saját véleményét beírni

1. Pre koho by malo podľa Vás slúžiť priestranstvo najviac (prioritne)?

Ön szerint leginkább kit kellene szolgálnia ennek a területnek?

- pre malé deti ako ihrisko -kisebb gyerekeket, mint játszótér
- pre väčšie deti ako športovisko - nagyobb gyerekeket, mint sportpálya
- pre starších ľudí ako posedenie - idősebbeket, mint társalkodó hely
- pre mladých rodičov s deťmi na trávenie voľného času -
kisgyermekes anyákat, mint szabadidő találkozó hely
- pre rôzne skupiny ľudí egyéb csoportoknak
- iné - egyéb (vypíšte - beírni)

2. Čo by na priestranstve určite nemalo chýbať?

Minek nem kellene hiányoznia a területről?

- javisko - színpad
- hojdačky - hinta
- cestičky - járdák
- lavičky - lócák
- altánok - fedett terasz

- zeleň - zöldrevezet
- kvety - virágok
- iné - egyéb (vypíšte - beirni) _____

3. Ste ochotná/ý zúčastniť sa na projekte? Hajlandó bekapcsolódani a tervezésbe?

- áno, určite - igen
- na plánovaní úprav - az elrendezés tervezésbe
- na brigáde pri vlastných úpravách - a brigád munkákba
- s určitými podmienkami resp. obmedzeniami. Prosím uveďte akými: Milyen feltételekkel:

-
- nie. Ak chcete, uveďte prosím dôvod. Ha nem, legyen szives beirni, hogy miért

4. Môžem pomôcť konkrétne takto - hogyan tudok segíteni:

- prácou na brigáde (príp. uveďte akou) - brigád munka
- mám náradie a nástroje (príp. uveďte aké) - munkaeszközökkel
- pomocou pri príprave občerstvenia - frissítők elkészítésével
- priestormi na uloženie vecí (aké veľké, kde?) - anyag raktározással
- dozorom nad upraveným ihriskom - a kialakított területnek a védelmében
- iné - egyéb(vypíšte-beirni).....

Na priloženom liste do hrubo orámovaného miesta prosím dokreslite svoje predstavy o využití priestoru.

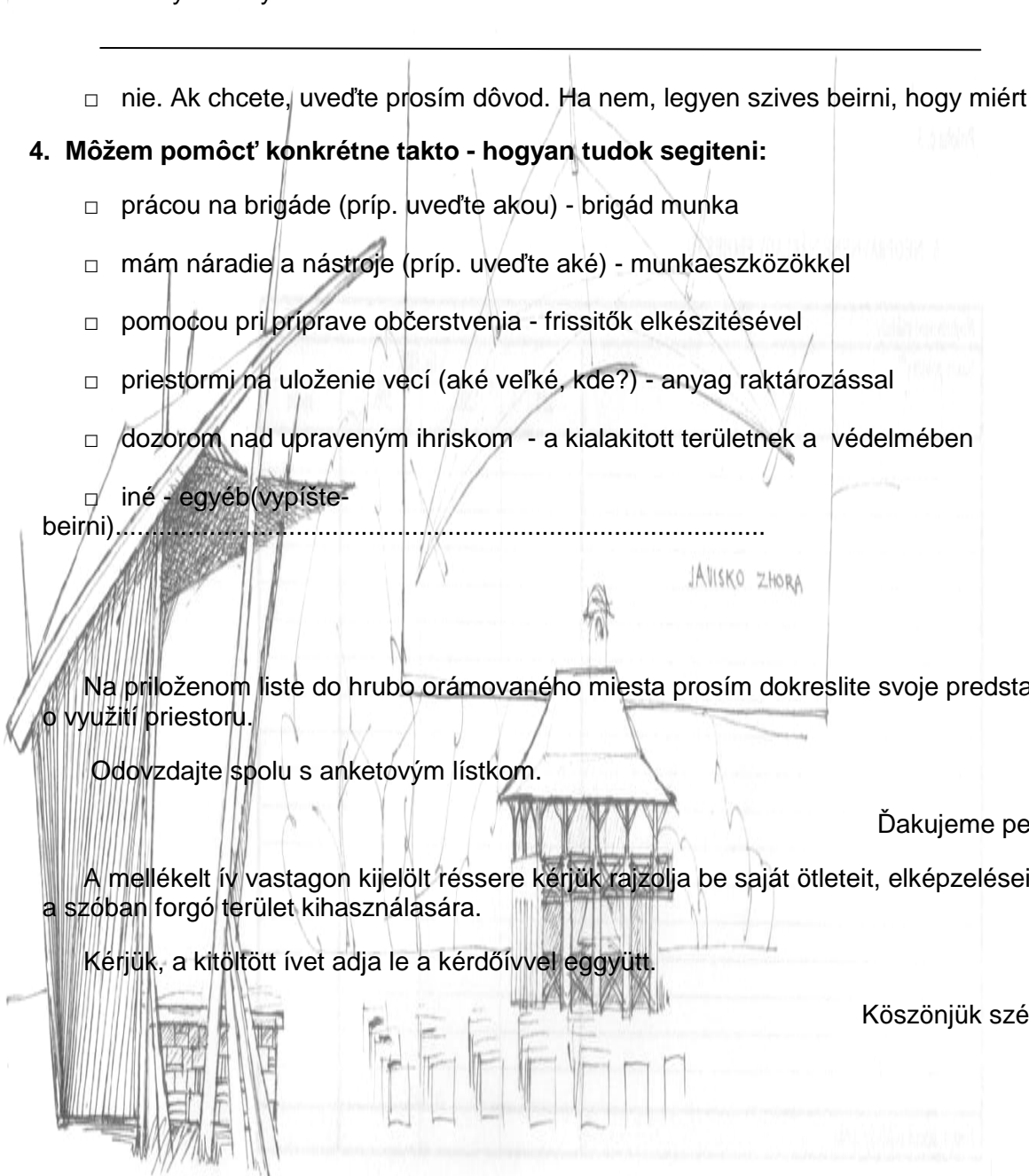
Odovzdajte spolu s anketovým lístkom.

Đakujeme pekne

A mellékelt ív vastagon kijelölt réssere kérjük rajzolja be saját ötleteit, elképzeléseit a szóban forgó terület kihasználására.

Kérjük, a kitöltött ívet adja le a kérdőívvel együtt.

Köszönjük szépen

Pozvánka - Meghívó

Deň obce - Falunap

7.8.2010 - 2010.8.7-én

Hrušov - Körtvélyes

Program:

9:00 Budiček s hudbou	9:00 Zenés ébresztő
10:00 Slávnostné odovzdanie javiska (Priestory)	10:00 Színpad ünnepi átadása (Priestory)
10:30 Bohoslužba	10:30 Hálaadó istentisztelet
11:30 Položenie venca pri pomníku obetí vojen	11:30 A háborús áldozatok emlékművének megkoszorúzása
12:00 Obed – miestne špeciality	12:00 Ebéd – helyi specialitások
14:00 Kultúrny program	14:00 Kultúr műsor
<ul style="list-style-type: none">• ZŠ Hrušov• ZŠ Jablonov• Écsi Gyöngyi - fudové piesne, rozprávky• Spevokol Sil. Jablonica• Spevokol Jablonov n/T• Spevokol Hrhov• Ádám Badin - rozprávky, poviedky	<ul style="list-style-type: none">• Körtvélyesi alapiskola• Almási alapiskola• Écsi Gyöngyi - népdalok, mesék• Jabloncai énekkar• Almási énekkar• Görgői énekkar• Badin Ádám - mesék, mondák
15:00 Futbal: Hrušov-Sil. Jablonica	15:00 Futbal: Körtvélyes – Jablonca
17:00 Tombola	17:00 Tombola
18:00 Tanečná zábava	18:00 Utcabál

Plán prác a časový harmonogram pilotného projektu

Názov pilotného projektu: Javisko pod hruškami

Umiestnenie pilotného projektu: Hrušov

mesiac/rok	aktivita	popis
PLÁNOVACIA ETAPA		
01/2010	účasť riadiacej skupiny na školení	účasť na školení o vytváraní verejných priestorov (aj s účasťou architektky)
01 - 02/2010	analýza informácií o lokalite	získovanie informácií o lokalite - analýza existujúcich problémov a silných stránok, získovanie obmedzení a limitov, analýza lokality z pohľadu jej prístupnosti, bezpečnosti, ekologických funkcií a pod.
01 - 02/2010	komunikácia s kľúčovými hráčmi a partnermi v komunite, vstupné konzultácie s miestnou komunitou	oslovenie a komunikácia so zástupcami obecného úradu a poslancami a získovanie predbežných návrhov, obmedzení a postupov pre ďalšie plánovanie anketa distribuovaná osobne do domov súťaž pre deti v maľovaní (ZŠ, MŠ) osobné rozhovory s obyvateľmi
02 - 03/2010	dve plánovacie stretnutia s verejnosťou	mapovanie priestoru z hľadiska funkcií a kritérií dosiahnutie dohody o základnom členení priestoru, cieľových skupinách, účele plochy pripomienkovanie výstupov od architekta
02 - 03/2010	práca architekta	vlastná práca architekta predloženie min. 2 variant riešenia plochy a finalizácia návrhu podľa výstupov plánovacích stretnutí
PLÁNOVACIA ETAPA		
04 – 07/2010	realizácia úprav	príprava výstavby, plánovanie brigád pre verejnosť a plánovanie špecializovaných prác realizovaných externými dodávateľmi, rokovania s dodávateľmi a podobne realizácia spojená so spoločnými akciami a sprievodnými podujatiami (guláš, hry pre deti mimo upravovanej plochy a pod.)
08/2010	slávnostné otvorenie počas Dní obce	slávnostné ukončenie za účasti obyvateľov, sponzorov, samosprávy a regionálnych médií odovzdanie priestoru do užívania verejnosti

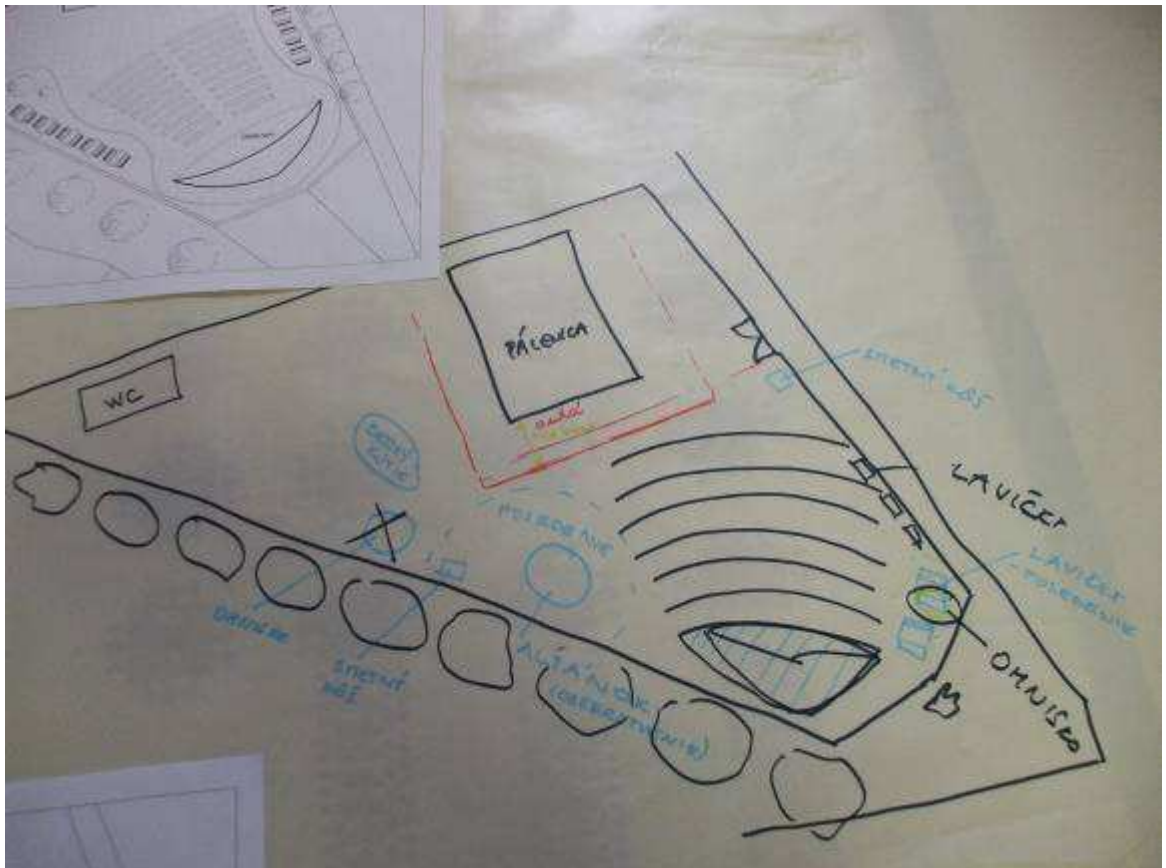

Plánovacie stretnutia v Hrušove

Návrhy od občanov z prvého a druhého plánovacieho stretnutia

Projekat:	Stari grad, Novi Beograd, Srbija	Strana:	14
Arhitekta:	Stara, Stara, Stara, Stara, Stara	Skala:	1:50
Ime:	Stara, Stara, Stara, Stara, Stara	Tip:	Arhitektonski nacrt
Ime objekta:	Exterijorni javni prostor	Godina:	2017
Adresa:	Stara, Stara, Stara, Stara, Stara	Drzava:	Srbija
Opis:	Stara, Stara, Stara, Stara, Stara	Tip objekta:	Arhitektonski nacrt
Drzava:	Srbija	Tip objekta:	Arhitektonski nacrt
Tip objekta:	Arhitektonski nacrt	Tip objekta:	Arhitektonski nacrt

Projekat:	Stari grad, Novi Beograd, Srbija	Strana:	14
Arhitekta:	Stara, Stara, Stara, Stara, Stara	Skala:	1:50
Ime:	Stara, Stara, Stara, Stara, Stara	Tip:	Arhitektonski nacrt
Ime objekta:	Exterijorni javni prostor	Godina:	2017
Adresa:	Stara, Stara, Stara, Stara, Stara	Drzava:	Srbija
Opis:	Stara, Stara, Stara, Stara, Stara	Tip objekta:	Arhitektonski nacrt
Drzava:	Srbija	Tip objekta:	Arhitektonski nacrt
Tip objekta:	Arhitektonski nacrt	Tip objekta:	Arhitektonski nacrt

Hore - priestor pred úpravami; dolu - počas slávnostného otvorenia (tesne pred dokončením úprav)

Priestor po úpravách

Priestor po úpravách

